

Nadere toelichting op het 'stoplichtmodel' n.a.v. vragen van marktpartijen

OPTA, 1 juni 2005

1. Inleiding

Op 31 maart 2005 zijn marktpartijen in de in het kader van de marktanalyses georganiseerde bijeenkomst over prijsbeheersing geïnformeerd over het beleidsvoornemen van het college ten aanzien van ex-ante retail tarieftoetsing. In de bijbehorende notitie "Beleidskader remedies voor mededingingsproblemen in de retailmarkt" is daartoe in paragraaf 2.1 het zogenaamde 'stoplichtmodel' geïntroduceerd. Dit is in paragraaf 2.2 van die notitie op hoofdlijnen uitgewerkt.

Naar aanleiding van vragen van diverse marktpartijen geeft het college in deze notitie een verdere toelichting op het stoplichtmodel.

2. Groene diensten

Indien de AMM partij tarieven in de markt wil zetten die voldoen aan de opgelegde verplichtingen bestaat geen aanleiding voor het college om dergelijke aanbiedingen voorafgaand aan de invoering goed te keuren. Het college ziet dit als groene diensten. Ten aanzien van groene diensten wordt de volgende werkwijze voorgesteld:

- de AMM partij moet de invoering van alle nieuwe diensten tweewekelijks aan het college melden in een door het college voorgeschreven format;
- de AMM partij moet als onderdeel van de transparantieplichting de relevante informatie over de nieuwe dienst op de website publiceren. Het college ziet hierop toe. Andere marktpartijen kunnen kennis nemen van deze informatie;
- daarnaast kan het college de bij de AMM partij uitgevoerde toets aan de verplichtingen en de bijbehorende cijfermatige onderbouwing opvragen. In het begin zal het college voor vrijwel alle diensten deze informatie opvragen. Afhankelijk van het gedrag van de AMM partij kan en zal dit minder worden. Daarnaast kan het college andere marktpartijen verzoeken referentie informatie te geven;
- daarnaast heeft het college de mogelijkheid periodiek informatie over aangeboden diensten bij de AMM partij op te vragen. Deze informatie gebruikt het college om te toetsen en monitoren of ook daadwerkelijk aan de voorschriften wordt voldaan. Het college kan in de diepgang en frequentie van de gevraagde informatie variëren. In het begin zal het college veel informatie met een hoge frequentie opvragen. Dit biedt het college de mogelijkheid om adequaat te monitoren. Bij goed gedrag van de AMM partij zal de gevraagde informatie langzamerhand minder kunnen worden;

- als het college constateert dat de voorschriften overtreden zijn, gaat het over tot handhaving. Het college beschikt daarbij over de handhavingmogelijkheden conform artikel 15 van de Tw. Het college weegt daarbij als verzwarende omstandigheid mee dat een aanbieder met AMM een speciale verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van haar gedrag en de effecten daarvan op de concurrentie en de belangen van eindgebruikers. Na constatering van een overtreding dient de AMM partij de dienst waarmee zij in overtreding is zodanig aan te passen dat weer of alsnog aan alle verplichtingen wordt voldaan. In het uiterste geval kan dit betekenen dat een dienst van de markt gehaald moet worden.

3. Oranje diensten

Daarnaast kan de AMM partij tarieven willen invoeren die weliswaar niet voldoen aan de verplichtingen, maar waarvoor de zij kan onderbouwen dat ze niet anticompetitief zijn. Het college ziet dit als oranje diensten. Oranje diensten moeten voorafgaand aan de invoering ter goedkeuring aan het college worden voorgelegd. Voor deze diensten is de werkwijze van het college vergelijkbaar met de huidige werkwijze van het college en die is omschreven in artikel 6a.14 van de Tw. In aanvulling daarop geldt het volgende:

- het college maakt de besluiten naar aanleiding van de ex-ante tarieftoetsing openbaar, met inachtneming van de bedrijfsvertrouwelijkheid van informatie. Andere marktpartijen kunnen kennis nemen van de besluiten van het college;
- daarnaast geldt voor goedgekeurde oranje diensten hetzelfde proces van melding en monitoring als bij groene diensten;
- voor goedgekeurde oranje diensten bestaat in beginsel de mogelijkheid dat het college in geval van gewijzigde omstandigheden een goedkeuringsbesluit herziet.

4. Samenvattend

Bij de keuze voor het stoplichtmodel hanteert het college als uitgangspunt dat de aanbieder met AMM een speciale verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van haar gedrag en de effecten daarvan op de concurrentie en de belangen van eindgebruikers in de retailmarkt. De AMM partij kan op die verantwoordelijkheid worden aangesproken.

Zowel bij groene als oranje diensten is er een actieve rol voor het college weggelegd. Bij oranje diensten zijn deze inspanningen geconcentreerd zijn voorafgaand aan de introductie van een nieuwe dienst en betreft het de beoordeling van voorgenomen gedrag. In geval van groene diensten is er een continue monitoringinspanning van het college. Deze inspanning wordt pas minder als het feitelijk gedrag van de AMM partij hiertoe aanleiding geeft.

Als blijkt dat de AMM partij de vrijheid die volgt uit de toegenomen verantwoordelijkheid niet goed gebruikt, is dit voor het college een verzwarende omstandigheid in het kader van de handhaving.
